

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Adami Contzen E Societate Iesv, SS. Theol. Doct.
Commentaria In Qvatvor Sancta Iesv Christi Evangelia**

Contzen, Adam

Coloniæ Agrippinæ, M.DC.XXVI

Cur non credeant Christo Iudæi?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-83011](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-83011)

venit Deum nisi superbirent, & similitudinem Dei miserabiliter appetissent: ad quam pericenturi essent sine corporis morte. si sub Deo suo viventes, preceptum quod acceperant custodissent: ut qui posse non mori acceperant in natura, non posse mori consequerentur in gloria: & ibi accepturi essent premium non posse peccare si hic eorum meritum fuisset; peccata non luisse. Non igitur a creatore suo in creaturam divinitatis afflictatione collapsos moveret aperta concupiscentia, nisi eos ante corrupisset occulta superbia: nec eis ante serpentem diaboli propinaret tam ferale consilium, nisi prius eorum deprehenderet appetitum. Si, inquit, gustaveritis de ligno scientiae boni & mali, aperientur oculi vestri & eritis sicut Dii, scilicet entes bonum & malum.

Quocirca mendace calumniandi libidine accusat Bellarminum Pareus, quasi patres illas vellisset. Non est enim vellicare, verba eorum alioqui dubia, adducere, & ostendere ex eisdem patribus, mentem loquentium esse bonam; ideoque in verbis bonum sensum esse. De Augustino, in defensione Bellarmini suo loco dixi.

§. 2. Suum Deum ab homicidio diaboli non magis Calvinista quam ipsum Satanam defendere possunt. Nam homicidium illud Deum decrevisse Pareus ait, aliorum vero maior est scitities, nam Deum sua omnipotentia homicidij causam esse contendunt. Idolum enim Calvinistarum, ut ipsi docent, gloriae suae scelera, & poenas miserorum impendit.

QUESTIO III.

Quomodo in veritate non stetii?

§. 1. Chrysostomus de ipsius etiam diaboli lapsu, non de fiane tantum qua hominem circumvenit accipi posse docet. Nam *ἐν τῷ ἀληθεῖ*, interpretatus est. *ἐν τῷ ὀρθῷ βίῳ*. In vita recta. ita Iudaei dicitur non servasse principatum suum; nam & Satan in iustitia atque integritate creatus est. Recentiores veritatem veterum fidelitatem, idque indicari voce Hebraea *אמת* arbitrantur. Desit ille quidem Deo fidelis esse, sed hoc loco plus aliquid significatur; nempe tota Angelorum in demones commutatio, defectio & Apostasia, mendacium quo Eam decepit. Item. l. 5. cap. 22. & 23. de demone mentiente interpretatur. Mendacium itaque loquitur ex propriis, non enim auctor mendaciorum Deus est. Sed ipse diabolus est pater mendacii. Non significat patrem diaboli mendacem esse, ut Zvinglius interpretatur. *Eni uenerunt ad alium seculum*. Id quod etiam Nonnus putavit.

ὁ ἀπὸ τοῦ ἀληθοῦ, ὁ Θεὸς, ὁ ἀδελφὸς τοῦ ἐν ἀληθείᾳ Θεοῦ.
Mendax ipse, mendace ex genitore.

VERSUS 45. 46. & 47.

Ego autem quia veritatem dico, non creditis mihi. Quis ex vobis arguet me de peccato? Si veritatem dico, quare vos non creditis mihi? Qui ex Deo est, verba Dei audit. Propterea vos non auditis, quia ex Deo non estis.

QUESTIO I.

Cur non credant Christo Iudaei?

§. 1. Ingenio esse depravatissimo demonstrat, ad Deo ad mentendum prompto, alieno a veritate

ut idcirco non credant, quia vera Christus dicit. Nam veritas nova, inassuetaque ad aures infidelium accidit, easque percellit tale ingenium; Reg. 22. 8. in tege impio cernitur. Nonnus habet:

ὁ ἀπὸ τοῦ ἀληθοῦ, ὁ Θεὸς, ὁ ἀδελφὸς τοῦ ἐν ἀληθείᾳ Θεοῦ.

Vobis ipse dixi, & non creditis mihi. Id vero mihi in illis excusari potest, quod personam ex offi sint, in qua nullum delictum deprehenderunt: quem accusare non possunt.

§. 2. Bucerus haereses suas eodem modo nobis approbare conatur. Notandum esse ait, suam, & suorum doctrinam cum reprehendi & culpari non possit, non tamen fidem eperire. Grauterque ut & Bullingerus accusat eos qui suis non credunt.

Respondeo ridiculam esse ratiocinationem. Veritatem praedicanti credendum est, at nos clare, discreteque negamus vera esse, quae Bucerus praedicavit. Simpliciter dicimus non esse veram doctrinam aduersariorum, & per singula dogmata probamus: nec Bucerus ipse id negare potuit, ut qui toties eam mutavit, novus inter Lutheranos & Zvinglianos coherens. Doctrinae aduersariorum omnia obstant. Neque enim vera est, & novitate, schismate, varietate sibi fidem derogat. Falsitas eius multis veterum, multis recentiorum concionibus & scriptis ostensa est. Nec ab aduersariis probata est. Affirmanti autem incumbit probatio.

VERSUS 48. & 49.

Responderunt ergo Iudaei, & dixerunt ei, Nonne bene dicimus nos, quia Samaritanus es tu, & demonium habes? Respondit Iesus, Ego demonium non habeo: sed honorifico patrem meum; & vos in honorastis me.

QUESTIO I.

Quid sit ex Deo esse?

§. 1. Duplex interpretatio. 1. Electum esse, regeneratum esse. Posterior est vera. Nam qui regeneratus est, audit, qui reprobus est, etiam saepe audit, licet non perseveret: & qui electus est, antequam gratiam adoptionis acceperit, non audit. Qui igitur electus est, & iustificatus audit, & si aliquando a iustitia recedat, non tamen morietur, quin ante audiat, & conuertatur. Horribile potro signum reprobationis est, contemptus verbi Dei: sicuti est contrario electionis, amor divinum eloquiorum.

Regenerati audiunt.

Damnationis tesseram Iudaei produciunt, cum dicunt Nonne bene dicimus quia Samaritanus es, & demonium habes? Samaritanum ob legis neglectum appellant, reprehensionem conuictio pensantes. Demonium habere calumniantur, quod cogitationes eorum notit. Quod gloriam Dei in se transferre videretur. Vere Chrysostomus *ὁ ἀπὸ τοῦ ἀληθοῦ, ὁ Θεὸς, ὁ ἀδελφὸς τοῦ ἐν ἀληθείᾳ Θεοῦ.* Quod sublime est, apud valde insensatos furor videtur.

§. 2. Mansuete calumniatoribus responder. Ego demonium non habeo; Sed ut Augustinus, vitam dono. Non enim meam gloriam quero, sed Dei; suam gloriam diabolus quatit.

VERSUS